

eul_wid: oyw-ac

Ψευδο-Ίπποκράτης · Pseudo-Hippocrates

On Foods

Περὶ διαφορῶν καὶ παντοίων τροφῶν

Period: *Ῥωμαϊκή* [Roman](#)
Dialect: *Κοινή* [Koine](#)
Domain: *Ίατρική* [Medicine](#)
Format: *Πραγματεία* [Treatise](#)

479 (9) Ἱπποκράτους Περὶ διαφορῶν καὶ παντοίων τροφῶν . <Περὶ ζώων> . Πέρδικές εἰσι δύσπεπτοι ξηροὶ τε καὶ μελαγχολικοὶ καὶ κακοστόμαχοι. περισσότεραι εὖπεπτοι καὶ εὐστόμαχοι· κρείττονες δὲ εἰσιν αἱ λευκαὶ τῶν μαύρων καὶ οἱ νεοττοὶ τούτων καὶ μάλιστα αἱ βρακάται· τρυφερόσαρκοι γὰρ καὶ ὑγρότεραι τῶν ἄλλων καὶ εὐχυμότεραι. κίχλαι καλαὶ εἰσι καὶ καλότροφοι καὶ εὖπεπτοι καὶ ξηρότεραι τῶν περιστερῶν καὶ στυφοσωμότεραι τῶν περδίκων. ^[15]

480 τρυγόνες εἰσὶ σκληρότεραι τῶν περιστερῶν καὶ μελαγχολικαί. φάσσαι σκληρόσαρκοι καὶ δύσπεπτοι καὶ μελαγχολικαὶ καὶ νευρώδεις. χῆνές εἰσι βαρυστόμαχοι καὶ δύσπεπτοι ὑπὲρ πάντα τὰ ζῶα. γέρανοί εἰσιν ἰνοειδεῖς καὶ σκληροὶ καὶ μελαγχολικοί. ὦα ὀρνίθων καὶ φασιανῶν κρείττονα πάντων τῶν ὧν εἰσιν. χηνῶν δὲ καὶ στρουθοκαμήλων ἄχρηστα πάνυ. ὕεια κρέη θερμὰ καὶ ὑγρὰ καὶ χυμοποιά· ἀρμόττει δὲ γέρουσιν ἐσθίειν. τὰ δὲ τῶν προβάτων εὖπεπτα μέν, ὑγρὰ δὲ καὶ περιττωματικά καὶ θερμὰ· ἐπὶ ἀφορμῇ δὲ κακόχυμα. τὰ τράγου κρέη ψυχρότερα τῶν προβάτων καὶ ἐπὶ τοῖς κυνοκαύμασιν ἐσθιόμενα κρείττονα τῶν ἄλλων καὶ μᾶλλον ἀπὸ εἰκάδος πέμπτης Ἰουνίου ἕως εἰκάδος πέμπτης Αὐγούστου. βόεια κρέη μελαγχολικά καὶ παχὺν χυμὸν ποιοῦσιν καὶ θρεπτικά εἰσιν. λαγωοὶ δὲ καὶ δορκάδες καὶ ἄγριαὶ αἴγες ψυχραὶ καὶ ξηραὶ καὶ μελαγχολικαί· ἐπὶ δὲ κυνοκαύμασιν ἐσθιόμεναι εὐχρηστοί. καὶ οἱ ἔλαφοι ὁμοίως· οὗτοί εἰσι καὶ μελαγχολικοὶ καὶ δύσπεπτοι, ἀλλ' ὅμως ὑγρότεροι καὶ τροφιμώτεροι. Περὶ λαχάνων . Θριδακίνη ψυχρὰ καὶ ὑγρὰ καὶ ὑπνώδης, ἴντυβον ψυχρὸν καὶ ὑγρόν. τὸ δὲ μολόχιον ψύχει καὶ καθυγραίνει. σεῦτλον τὸν μὲν στόμαχον δάκνει, ἐκφράττει δὲ τὰ καθ' ἥπαρ καὶ σπλῆνα. κράμβη δίεφθος γαστρὸς ἐπέχει· ἡμίεφθος δὲ ἅμ' ἐλαίῳ γαστέρα ὑπάγει. ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς καθαρτικός ἐστί. ποιεῖ δὲ καὶ παχὺν χυμὸν· συχνῶς δὲ ἐσθιομένη γεννᾷ μελαγχολικὸν χυμὸν καὶ γάλα πληθύνει. θαλασσοκράμβη καὶ τὸ εὐζωμον διὰ τὸ ἀλμυρὸν ὑπάγει γαστέρα καὶ ὑγραίνει καὶ ψύχει· ὠφελεῖ δὲ τὰς τοῦ στομάχου φλεγμονὰς καὶ ἐλκώσεις. ^[25]

481 βλίτον τὸ αὐτὸ ποιεῖ ὡς σέλινον. τὰ δὲ ἀκανθώδη εὐστόμαχα δίχα τῆς κινάρας αὐτὴν δὲ διὰ τὸ κακόχυμον ἀρμόττει δίεφθον ἐσθίειν ἐλαιογάρῳ. σέλινα καὶ ἵπποσέλινα καὶ σίον καὶ σμύρνιον πάντα διουρητικά. τὸ δὲ εὐζωμον θερμὸν καὶ κινητικὸν φύσεως πρὸς μίξιν· σπέρματος γεννητικὸν κεφαλῆς τε ἐναντίον. κάρδαμον, ὠκιμον καὶ νᾶπυ θερμὰ καὶ δύσπεπτα καὶ κακόχυμα διὰ τὴν πολλὴν δριμύτητα. ἡ δὲ ἀκαλήφη λεπτομερὴς τε καὶ ὑπακτική. τὸ δὲ γογγύλιον στυφὸν καὶ πικρὸν καὶ εὐστόμαχον. κάππαρις εὐστόμαχος καὶ ἐκφρακτικὴ ἥπατος

καὶ σπληνός· τέμνει δὲ φλέγμα καὶ χυμούς ἅπαντας, γαστέρα ὑπάγει· δεῖ ταῦτα ἐσθίειν δι' ὀξύμελιτος. ἀνδραφάξις ἦτοι τὸ χρυσολάχανον ψυχρὸς καὶ ὑγρὸς καὶ στυπτικὸς καὶ ὠφέλιμος πρὸς φλεγμονὴν στομάχου καὶ ἐλκώσεις ὡς σέλινον καὶ βλίτον. ἡ δὲ γογγύλη καὶ τὸ ῥέφανον καὶ κάρδαμον καὶ πύρεθρον· ὁ μὲν φλοῦς αὐτῶν θερμὸς καὶ ξηρὸς, ὁ δὲ ἀσφάραγος ὑγρὸς, τὸ λιποσπάραγγον καὶ ἡ βρυωνία καὶ τὰ χαμαΐδαφνα θερμὰ καὶ εὐστόμαχα καὶ διουρητικά καὶ ὀλιγόθρεπτα. βολβοὶ στυπτικῆς δυνάμεως εἰσι καὶ ῥυπτικῆς καὶ θρεπτικοὶ στομάχου ἀσθενοῦντος καὶ σπέρματος γεννητικοὶ καὶ φύσεως κινητικοὶ πρὸς μίξιν· ἔχουσι δέ τι καὶ φυσῶδες καὶ τρώφιμον. μικρομερῶς δὲ ἐλαιογάρῳ ἐκζεστοὶ ἐσθιόμενοι γίνονται ἄφυσοι καὶ εὐπεπτοὶ καὶ τρώφιμοι. οἱ δαῦκοι οἳ τε ἡμεροὶ καὶ ἄγριοι θερμοὶ καὶ διουρητικοὶ καὶ ἐκφρακτικοὶ νεφρῶν καὶ κύστεως· συχνῶς δὲ ἐσθιόμενοι καὶ κακοχυμοῦσι καὶ κακοστομαχοῦσι. κρόμμυα καὶ σκόροδα καὶ πράσα δριμέα καὶ θερμὰ καὶ τέμνοντα τοὺς παχεῖς χυμούς καὶ διουρητικά· σύνθετα δι' ὀξάλμης μερικῶς ἐσθιόμενα εὐστόμαχα καὶ δύσπεπτα. ^[25]

482 τὸ δὲ σκόρδον ἐκζεστὸν λεπτύνει καὶ ἐκφράττει. ὕδνον κακόχυμον καὶ ψυχρόν. ἀμανῖται ψυχροὶ καὶ κακόχυμοι καὶ δύσπεπτοι. οἱ δὲ μυκῆται θανατώδεις, ἡ θριδακίνη ψυχρὰ καὶ ξηρὰ καὶ ὑπνώδης καὶ αἵματος γεννητικὴ καὶ τρώφιμος καὶ κοιλίας ἐφεκτικὴ. ἔστι δὲ καὶ ῥυπτικὴ καὶ χυμοποιός, καὶ τὴν κίνησιν ποιεῖται εἰς τὸ σῶμα κατὰ τὴν τάξιν τοῦ ἀέρος· καὶ τῷ μὲν θέρει ὑγραίνει καὶ ψύχει καὶ εὐκρατώνει τὴν χολήν· τῷ δὲ φθινοπώρῳ κινεῖται πρὸς τὸν ἀέρα καὶ τῷ χειμῶνι κινεῖται διὰ παντὸς τοῦ σώματος καὶ τὰ ὑγρὰ φέρει κάτω ὡς ἐπὶ τοῦ ἀέρος καὶ τῶν ὑδάτων. ἡ δὲ τοιαύτη συχνῶς ἐσθιομένη ἀμβλύνει τὸ φῶς· χρή οὖν τοὺς χρωμένους αὐτῇ συχνῶς ἀφαίρεσιν ποιεῖν τῆς ὕλης πρὸ κινήσεως ἀέρος. ὁ δὲ αἰγύπτιος κύαμος ὑγρότερος καὶ περιττωματικός. ^[15]